

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

Факультет міжнародної економіки і менеджменту

Кафедра міжнародного обліку і аудиту

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	Міжнародна економіка

Форма навчання: денна

Кваліфікаційна бакалаврська робота

УКРАЇНА В МІЖНАРОДНИХ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ

здобувача Ушинського Руслана Сергійовича

Науковий керівник: д.е.н., професор Галенко Оксана Миколаївна

Робота допущена до захисту

перед екзаменаційною комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)

Завідувачка кафедри: д.е.н., професор Галенко О. М.

Київ 2023

ЗМІСТ

<i>ВСТУП.....</i>	<i>3</i>
<i>РОЗДІЛ 1.....</i>	<i>5</i>
<i>ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОЇ МІГРАЦІЇ КВАЛІФІКОВАНИХ КАДРІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....</i>	<i>5</i>
1.1. Сутність, види та чинники міжнародної трудової міграції.....	5
1.2 Вплив міграційних процесів на ринки праці країн.....	8
1.3 Характеристика та тенденція розвитку міграційних процесів	17
<i>РОЗДІЛ 2.....</i>	<i>22</i>
<i>АНАЛІЗ СУЧАСНИХ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ</i>	<i>22</i>
2.1. Аналіз динаміки міграційних потоків в Україні та їх вплив на національний ринок праці	22
2.2. Соціально-економічні наслідки міграції кваліфікованих кадрів та її динаміка в Україні та світі	34
2.3. Шляхи удосконалення та вирішення проблеми трудової міграції в Україні	42
<i>Висновки.....</i>	<i>52</i>
<i>Список використаних джерел.....</i>	<i>55</i>

ВСТУП

Актуальність теми. Економічний прогрес більшості країн світу зараз залежить від міжнародних тенденцій і моделей суспільного розвитку, і міграція займає не останнє місце. Глобальна трудова міграція є глобальним явищем і частиною світової економічної системи. Вона відіграє важливу роль у сучасному світі, який нас оточує. Явище міграції виникло давно і розвивалося одночасно з людьми. У глобальний міграційний процес у різні періоди розвитку були залучені всі регіони світу. Або як приймаюча країна, яка отримує трудові ресурси, або як країна-відправник, яка надає трудові ресурси. Для України однією з найважливіших сфер співпраці з ЄС є міграція. Це пояснюється тим, що територія ЄС вважається одним із найпривабливіших регіонів світу для міграції найвпливовіших українських заробітчан.

Питання розвитку міжнародної трудової міграції завжди викликає великий інтерес для науковців при дослідженні цього питання. Важливу роль у вивченні цього питання відіграли вітчизняні та зарубіжні вчені та вчені, такі як Д. Богиня, Р. Адамс, О. Тоффлер, А.Гайдуцький, В. Кларк, К. Хансен, Е. Лібанова, П. Мартін, В. Лопез, О. Малиновська, С. Мочерний, А. Поручник, А. Румянцев, А. Філіпенко та ін.

Мета дослідження. Визначити характер і зміст трудової міграції, дослідити та вивчити сучасні потоки міграції українських працівників за кордон, досліджено роль України в процесі трудової міграції.

Об'єкт дослідження. Відносини, розвиток міграційних процесів в умовах глобалізації та її вплив на економічні показники розвитку тієї чи іншої держави.

Предмет дослідження. Особливість розвитку, механізми, чинники впливу та наслідки для економіки країн-донорів та країн-реципієнтів при міграції трудових ресурсів за кордон.

Для розкриття даної теми були поставлені наступні завдання:

- визначити процес міжнародної трудовій міграції;
- дослідити особливості розвитку, механізми трудової міграції;
- оцінити вплив міжнародної трудової міграції на економіки країн-донорів та країн-реципієнтів;
- проаналізувати стан міграції робочої сили в світі та Україні та надати шляхи вирішення такої проблеми як відтік кваліфікованих кадрів за кордон.

Методи дослідження. При написанні були використані такі методи як: метод аналізу та синтезу, а саме для визначення сутності та основ міжнародної міграції робочої сили, метод теоретичного узагальнення, статистичного аналізу, для оцінки численних тенденцій міграції, метод регресійного аналізу, для того, щоб визначити втрати країн через відтік висококваліфікованих працівників.

Інформаційна база дослідження. Для вирішення поставлених вище завдань у даній бакалаврській роботі було проведено аналіз наукової літератури, звітів різноманітних міжнародних організацій, які здійснюють регулювання міжнародних трудових відносин, такі як МОП, ООН, МОМ, ЮНКТАД та ін.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОЇ МІГРАЦІЇ КВАЛІФІКОВАНИХ КАДРІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

1.1 Сутність, види та чинники міжнародної трудової міграції

Велику кількість вчених завжди цікавив процес трудової міграції на міжнародному рівні. Швидке зростання іммігрантів і експоненціальне зростання міжнародної міграції наприкінці 19-го, на початку та наприкінці 20-го століть спонукали дослідників шукати відповіді на питання про фактори, які призводять до міжнародної міграції.

Дослідники, які розглядають міграцію, зосереджуються на її причинах і наслідках, але не надають конкретних наслідків дослідження. На мій погляд, потрібне чітке визначення, оскільки міжнародна трудова міграція стає все більш важливою перед обличчям дедалі різноманітніших міграційних потоків. Це стало одним із найпоширеніших проявів процесу національної економічної інтеграції, взаємозалежності та співпраці між країнами. Щоб полегшити вивчення міграції старих і нових типів, важливо чітко розмежувати ширший діапазон цих типів і класифікувати їх за деякими критеріями.

Слово «міграція» походить від латинського слова *migratio*, що означає переміщення населення [13]. Термін «міграція» вперше використав британський вчений Ернст Джордж Равенштайн у 1885 р. [8, с.163-165]. У своїй статті «Закони імміграції» автор визначає розмір імміграції у Великій Британії та її тенденції, пропонує власну класифікацію імміграції, знайомить з основними законами, перевагами та недоліками імміграції, а також визначає групу факторів.

В умовах сучасної світової економічної глобалізації потік факторів виробництва набуває особливого значення та має безпрецедентний масштаб. Це включає працю як вирішальний компонент продуктивності не лише у світовій

економіці в цілому, але й у кожній країні.

Трудова імміграція (або імміграція талантів) відноситься до людей, які переїжджають (проживають) з однієї країни в іншу країну більше ніж на один рік на міжнародному ринку праці, що визначається характером розвитку робочої сили. Продуктивність і виробничі відносини впливають на економічні закони. Як економічна категорія трудова міграція є прямим відображенням існування міжнародного ринку праці, у тому числі транскордонного різноспрямованого міграційного потоку, зумовленого нерівномірним розподілом кількості та якості світових трудових ресурсів [17]. Я вважаю, що країни, яким бракує робочої сили зі спеціальними навичками та відповідними компетенціями, залучатимуть працівників. Якщо працівник не може стати висококваліфікованим фахівцем у певній галузі на національному ринку праці, то він за своїми здібностями буде прагнути перевестись до країни, де праця безкоштовна і зарплата висока.

Для більш чіткого та глибокого розуміння поняття міграції необхідно розглянути, які види міграції існують та проаналізувати їх. Існують різні критерії класифікації міграцій.

За критеріями класифікації трудова міграція поділяється на такі види: рівень освіти, професійна група, вид і сфера діяльності (див. рис. 1.1). Для більш широких знань і розуміння я рекомендую вам ознайомитися з іншими видами трудової імміграції (Додаток Б (Табл. 1.1)).

Рис.1.1. Класифікація трудової міграції[12].

Проаналізувавши Рис.1.1. Можна сказати, що до низькокваліфікованих іммігрантів належать працівники із загальною або початковою освітою, низькою професійною підготовкою або без досвіду роботи в певній сфері, які можуть виконувати лише рутинні та допоміжні завдання відповідно до встановлених інструкцій. Кваліфіковані мігранти – це працівники із загальною, низькокваліфікованою підготовкою або без досвіду в певній галузі, які здатні виконувати лише рутинну та допоміжну роботу відповідно до встановлених інструкцій. Це особи з переважно технічною освітою або без вищої освіти, які не можуть (або не бажають) працювати в країні проживання, але здатні виконувати розумову та фізичну роботу в соціальній та будівельній сферах. Поле Високоякісне плаваюче населення відноситься до людей з вищою освітою, ступенем магістра або наукового ступеня та багатим досвідом роботи в певній галузі, наприклад у науці та техніці, економіці та фінансах. Інтелектуальна імміграція - виїзд за кордон добровільно або заради виїзду за кордон

Запрошення до роботи переважно у високих інтелектуальних сферах: освіта, наука, технології. [12].

Варто було б згадати і тренди міжнародної міграції за 2021 рік.

Таблиця 1.2.

Мігранти	281 млн. осіб
<u>Мігрантні потоки</u>	35-40 млн. осіб
Трудові мігранти	169 млн. осіб
Міжнародні студенти	6 млн. осіб
Грошові перекази	<u>540 млрд. дол.</u>
Біженці	<u>26,4 млн. осіб</u>
Діти-мігранти	12% від числа усіх мігрантів
Жінки-мігранти	48% від числа усіх мігрантів

*Розроблено автором за [9 с.22-23]

Я б сказала, що за даними ООН кількість дітей-мігрантів без супроводу останнім часом зменшилася. Загальна чисельність плавучого населення зростає з 272 мільйонів у 2019 році до 281 мільйона у 2021 році. Жінки становлять менше половини всіх міжнародних мігрантів у світі, 135 мільйонів або 48,0% (UN DESA 2021). Частка жінок-мігрантів зростає зі 130 мільйонів у 2019 році до 135% у 2021 році, а частка чоловіків-мігрантів збільшується з 141 мільйона у 2019 році до 146 мільйонів у 2021 році [10]. В сучасних умовах є такі види міграції:

- нерегулярне переміщення – переміщення людей, яке відбувається за межами нормативних порогів країни походження, транзиту та/або призначення; працевлаштування [16, с.16];
- Вимушена міграція – міграційні переміщення з елементом примусу, природного чи людського походження, включаючи загрозу життю та засобам існування [16, с.20].
- Циркулярна міграція - люди неодноразово переміщуються з постійного місця проживання до місця призначення [16, с.23].

Для мігрантів тимчасова та циркулярна міграція пропонує можливості для більшої гнучкості, підвищення кваліфікації, повернення до країн походження та розвитку. З іншого боку, тимчасові мігранти менш інтегровані в суспільство приймаючої країни і мають мало шансів на висхідну мобільність у приймаючій країні. Низькокваліфіковані тимчасові мігранти, як правило, користуються меншими правами та можливостями, ніж постійні мігранти, і є більш уразливими до поганих умов праці, експлуатації та високих гонорарів, які стягують рекрутери. Циркулярна імміграція, з іншого боку, пропонує багато можливостей для сучасних висококваліфікованих іммігрантів, які, на відміну від традиційних іммігрантів, залишають свою рідну країну незабаром після закінчення школи чи університету та переїжджають назавжди до більш процвітаючої країни. Під час навчання та кар'єри вони, як правило, йдуть у різних напрямках, підтримують тісніші зв'язки зі своїми рідними країнами та повертаються частіше.

Рис. 1.2. «Складові сучасної зовнішньої міграції українців». Джерело:[23]

Особливо хочу звернути увагу на іммігрантську складову, як-от відтік мізків, тому що це щось нове для українського суспільства. Відтік мізків – відтік висококваліфікованих освітян, лікарів тощо. Здебільшого ця трудова міграція перетворювалася на еміграцію, на жаль, з відповідними втратами не лише для української економіки, але й для освіти, науки, промисловості та медицини.

Традиційно вважалося, що «витік мізків» має негативний вплив на країни відправлення, оскільки призводить до нестачі висококваліфікованого персоналу в певних ключових професіях (лікарів, інженерів тощо).

Численні дослідження показали, що в багатьох країнах перспектива імміграції спонукає до освітніх зусиль, оскільки створює додаткові стимули для отримання вищої освіти. Країнам-донорам було б вигідно, якби частка освіченого населення зросла, а ймовірність еміграції висококваліфікованих працівників була б низькою, нижче 15-20%. Таким чином, оптимальні рівні висококваліфікованої імміграції є позитивними для багатьох країн, що розвиваються. Однак ефективний відтік мізків перевищує оптимальні рівні в більшості країн еміграції.

Еміграція 2,2-2,7 млн осіб призвела до скорочення пропозиції робочої сили в Україні та її дефіциту в окремих галузях. Це також один із факторів (хоча і не обов'язково основний), що стимулює зростання зарплат працівників, які залишаються в країні: з 2016 по 2021 рік зарплати в Україні зростатимуть у середньому на 17% на рік у реальному вираженні. Однак, через відносно низьку частку високоосвічених працівників серед українських іммігрантів, витік мізків не є особливо гострою проблемою в Україні; робота за межами вашої кваліфікації або виконання дуже легкої роботи.

Крім поняття імміграція, сьогодні ми часто чуємо поняття «гнучкість». Визначення міграції не включає різні етапи міграційного процесу, такі як підготовка до тієї самої міграції, адаптація мігранта до нового середовища тощо, а лише процес суб'єкта міграції. Це стає головним принципом, який розмежовує поняття «мобільний» і «іммігрант».

Життя багатьох мігрантів демонструє, що напрямок міжнародних міграційних потоків змінився і продовжує змінюватися. На початку 20 століття більшість іммігрантів виїхала до США, а решта емігрувала до Канади, Австралії, Нової Зеландії тощо. Після Другої світової війни масштаби імміграції зросли, змінився і основний напрям імміграції. Тобто до Західної Європи, особливо країн ЄС, почався потік іммігрантів. До найголовніших та спонукальних чинників, що зумовлювали міжнародну міграцію трудових ресурсів належить:

1. Існування національного розриву в оплаті праці;
2. Перспективи економічного розвитку кожної країни;
3. Різниця між рівнем населення та рівнем виробництва праці
4. Попит на лідерів світової економіки постійно зростає.
5. Швидкий розвиток транспорту, зв'язку та сучасних систем зв'язку;

Крім того, дослідники розрізняють економічні та неекономічні фактори. До економічних факторів належать країни із середнім рівнем розвитку соціально-економічної сфери, що зумовлює перетікання трудових ресурсів із високорозвинених країн у країни. Це включає збільшення масштабів міжнародних потоків капіталу та діяльності транснаціональних корпорацій.

До неекономічних чинників належать політичні, правові, етнічні, релігійні, соціальні, освітні та культурні фактори.

Серед конкретних причин міжнародної трудової міграції можна виділити наступні:

- Різниця в рівні життя населення та в оплаті праці. Це стимулює міграцію трудових ресурсів із малозабезпечених верств населення в країни з вищими доходами, тобто країни з вищим рівнем життя.

- Неоднорідність рівнів зайнятості та безробіття в різних провінціях призводить до десинхронізації національних бізнес-циклів, посилення імміграційних процесів під час рецесій і депресій, а також зростання в економічно розвиваються та депресивних регіонах, де вони розташовані [15, с.368-369];

- громадянські війни та військові конфлікти на території окремих країн;
- катаклізми та стихійні лиха;

1.2 Вплив міграційних процесів на ринки праці країн

Міграція є дуже важливою проблемою для більшості країн через її погано визначені наслідки в соціально-економічних процесах і неконтрольованих ситуаціях. З цією метою я вважаю, що нинішня система імміграційного контролю, яка складається як з державних, так і з державних органів, потребує ретельного перегляду.

Формування міжнародного ринку праці відображає характерні риси та тенденції етапу розвитку сучасної людської цивілізації, такі як посилення соціалізаційної спрямованості світової економіки, демократизація трудових відносин, інтернаціоналізація та стандартизація умов праці та умов праці. . . Відтворення робочих місць для людей з різних куточків земної кулі, розвиток і підвищення особистості на основі універсальних цінностей мали б більший вплив на макроекономічну політику, усуваючи обмеження національної ідентичності та роблячи її більш універсальною. Розвиток міжнародних ринків праці відображається у зростанні масштабів та інтенсивності міжнародних міграційних процесів. Процес міжнародної міграції стає все більш глобальним, залучаючи населення з більшості країн. Глибоко розвинутий потенціал науки і техніки Високорозвинуті країни, такі як Німеччина, США, Франція, Канада, Італія, Іспанія, мають високоякісну робочу силу, оплата праці якої значно вища, ніж в інших країнах, і мотивація нескінченна. Зміни в міжнародній економічній структурі призвели до нових типів і нових характеристик міжнародної трудової міграції, що призвело до змін у її структурі та тенденціях. Ці зміни стосуються напрямків міжнародних міграційних потоків, висококваліфікованих професійних мігрантів та їх ролі в міжнародних економічних процесах.

Хоча кожна країна, безсумнівно, має свої чинники в процесі трудової міграції, цей процес характеризується спільними причинами. Одним із них є головний економічний фактор — заробітна плата. Згідно з неокласичною теорією, відмінності в рівнях заробітної плати призводять до відмінностей в економічному розвитку та попиті на робочу силу. Це переміщення робочої сили з країн з низьким рівнем оплати праці в країни з високим рівнем оплати праці. У «Теорії заробітної плати», одній із найперших наукових робіт, яка теоретично доводила чинники трудової міграції, Дж. Хікс досліджував міжнародну міграцію на мікрорівні та на рівні індивідуального прийняття рішень, а також досліджував диспропорції в оплаті праці. Як причина міжрегіональної трудової міграції Найважливіша причина [31, с. 417]. Більш сучасна теорія розроблена на основі теорії Хікса. Так, згідно з теорією Харріса-Тодаро, на імміграційні рішення впливає дохід, який іммігрант хоче отримати в іншій країні чи регіоні [31, с.419]. Теорія Борхаса стверджує, що потенційні іммігранти приймають імміграційні рішення, оцінюючи не лише різницю між отриманою та очікуваною заробітною платою, але й різні витрати на імміграцію [33, с.419]. Проаналізувавши статтю Ірини Цапенко «Регіоналізація міграції» та, можливо, «Закони міграції» британського географа Е. Равенштайна, які вказують на важливу роль міграції, дослідники також звернулися до важливості природи. Статеві територіальні чинники Згідно з відкритими науковими законами, більшість іммігрантів подорожують на дуже короткі відстані. Цю закономірність Ірина Цапенко помічає навіть у масштабній міграції в сучасних умовах. Активізація міжрегіональних міграційних взаємодій тісно пов'язана з розвитком регіональних інтеграційних структур, у яких формуються транскордонні ринки праці та лібералізується трудова мобільність. Регіоналізація імміграції заохочує зацікавлені країни спільно регулювати міграційні потоки у своїх відповідних просторах, створити регіональні інструменти управління [34, с.4, с.7]. Якщо кількість іммігрантів у цій країні однозначно велика, тому що важко знайти

роботу, низька зарплата і багато людей не мають можливості для самореалізації. І навпаки, якщо більшість людей можуть знайти роботу в країні з прийнятною заробітною платою та умовами для особистого та професійного розвитку, у таких країнах, швидше за все, буде велика кількість трудових мігрантів. трудова міграція є не єдиним, але основним фактором впливу.

Міжнародна міграція впливає не лише на суспільства, що приймають, але й на суспільства, що відправляють. Найбільш характерним з них є соціальний вплив. З економічної точки зору, імміграція зменшує пропозицію на ринку праці, таким чином даючи тим, хто залишається, шанс отримати роботу та заробітну плату, яку вони хочуть. Звичайно, це є позитивним наслідком високого безробіття та імміграції низькокваліфікованих працівників. Водночас міграція знань підриває технологічний потенціал країни. Тобто сповільнилося її наукове та соціально-економічне зростання. Крім того, в такі моменти держава втрачає можливість відшкодувати іммігрантам витрати на навчання та атестацію.

Міжнародний міграційний процес багатосторонній і багатoshаровий. Їхні зовнішні економічні наслідки є складними та багатограними, з неоднозначними наслідками для країн іммігрантів та їхніх економік.

Серед наслідків для країн-донорів можна виділити повернення досвідчених та висококваліфікованих працівників із досвідом роботи за кордоном, що прискорить розвиток національної економіки. У деяких країнах, що розвиваються, грошові перекази мігрантів є основним джерелом валютних надходжень, які перевищують надходження в іноземній валюті від експорту товарів. Про вплив на населення, позитивним результатом трудової міграції буде поліпшення матеріального становища сімей іммігрантів і утриманців шляхом передачі грошових і матеріальних цінностей, збільшення прав частки іммігрантів після повернення з розвинутих країн [15, с. 383].

Водночас імміграція негативно впливає на країни та національні економіки, втрачаючи їхню найбільш мобільну та талановиту робочу силу. В результаті робоча

сила постаріла.

Адаптація працівників, які повертаються з роботи за кордоном, до місцевих умов праці та життя залишається серйозною проблемою, і ці країни впроваджують політику, щоб уповільнити цей процес.

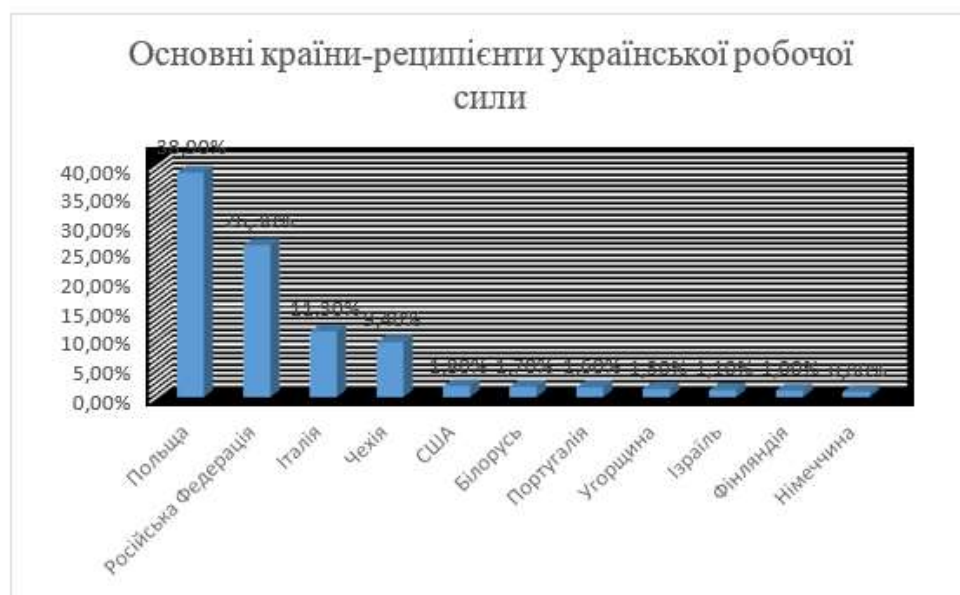
Відплив талановитих професіоналів і вчених особливо згубно вплинув на країни іммігрантів. Тому уряди цих країн намагаються впроваджувати політику гальмування таких процесів.

З іншого боку, країни імміграції мають велику користь від професіоналів, навчених в інших країнах. Тому компанії в країнах іммігрантів можуть заощадити багато грошей, виплачуючи іммігрантам нижчу заробітну плату та нижчий загальний рівень заробітної плати. Іммігранти також стикаються з певними ризиками, оскільки робочі місця заповнюються в непривабливих і часто нездорових регіонах і секторах економіки, які не користуються популярністю серед корінних жителів. Можливе загострення міжнаціональних, міжнаціональних та інших соціальних проблем [15, с.383].

Загалом переваги (грошові перекази, зниження рівня безробіття, освітні стимули, репатріація, переваги для експатріантів) і витрати (зменшення пропозиції робочої сили, відтік мізків, негативний фінансовий вплив) трудової міграції до країн-відправників зросли. Для того, щоб уникнути таких наслідків, на мій погляд, дуже необхідно проводити політику регулювання міграційного процесу: запровадження адміністративно-економічного та правового комплексу. Крім того, багато експертів також створили низку механізмів для зниження соціальної напруги та посилення позитивного впливу міжнародної трудової міграції. Ми не повинні забувати, що міжнародна спільнота відіграє головну роль у регулюванні руху робочої сили. Держави можуть визначати напрями своєї міграційної політики за умови дотримання ними норм міжнародного права.

1.3 Характеристика та тенденція розвитку міграційних процесів

На сьогоднішній день міграція робочої сили, в зв'язку з розвитком ринку праці, є дуже популярним, соціально та економічно значимим міграційним потоком. Проаналізувавши багато статистичних звітів, можна сказати, що за даними Міжнародної організації міграції (МОМ) у 2021 році майже 1,2 млн українців займаються за кордоном трудовою діяльністю, що на 11% більше ніж у 2020 році.

Графік 1. Основні країни-реципієнти української робочої сили

*Розроблено автором на основі джерела [23].

На графіку видно, що основними реципієнтами української робочої сили є Польща (38,9%), Російська Федерація (26,3%), Італія (11,3%) та Чехія (9,4%). Відмітними ознаками є географічна близькість, відсутність мовних бар'єрів у таких країнах, як Польща, Російська Федерація та Білорусь, низька вартість навчання та проживання, а також широкий вибір знижок та безкоштовних програм. У цих країнах до доходу надходить переважно некваліфікована робоча сила.

У Польщі (42,6% проти 37,3%) та Італії (27,0% проти 4,7%) жінки працюють частіше за чоловіків. Загалом чоловіки більш мобільні, ніж жінки (7,0% проти 2,7% у віковій групі (20-64 роки) [22]). Через війну в Україні кількість трудових іммігрантів наближалася до 3 мільйонів, але з популяризацією освітньої імміграції частка молодих людей в імміграції зросла, тим самим покращуючи їх якість серед іммігрантів і більш високоосвічені люди.

Таблиця 1.3.

Класифікація міжнародних трудових мігрантів за гендером та країною
призначення

Країна призначення за рівнем доходу	Кількість трудових мігрантів, (млн.осіб)			Частка від усіх трудових мігрантів, %		
	Чоловіки	Жінки	Загальна	Чоловіки	Жінки	Загальна
Країна з низьким доходом	3,7	2,4	6,1	2,2	1,4	3,6
Країна з середнім доходом	10,5	5,6	16,0	6,2	3,3	9,5
Країна з доходом вище середнього	19,5	13,5	33,0	11,5	8,0	19,5
Країна з високим доходом	65,3	48,5	113,9	38,6	28,7	67,4
Всього	98,9	70,1	169,0	58,5	41,5	100,0

Джерело: розроблено авторотом за даними World Migration Report 2022[10].

Аналізуючи таблицю 1.3, можна стверджувати, що частка світової трудової міграції чоловіків (58,5%) є більшою, ніж жінок (41,5%). Ми також можемо спостерігати, що в країнах з низьким і середнім рівнем доходів кількість чоловіків-трудоових мігрантів значно перевищує кількість жінок. Це особливо очевидно в контексті гендерного розподілу праці в країнах із середнім і високим рівнем доходу. Країна. Більш детальний розподіл міжнародних іммігрантів за статтю (див. Додаток В).

Певною мірою імміграція є альтернативним джерелом економічного зростання в розвинутих економіках. На жаль, залучення іноземних інвестицій та природних ресурсів уже не може забезпечити достатніх темпів зростання ВВП. У цьому відношенні іммігранти сприяють його зростанню та створенню доданої вартості.

Згідно зі звітом Міжнародної організації з міграції за 2019 рік, за поточними оцінками кількість міжнародних мігрантів становить 271 мільйон, або 3,5% населення світу.

Таблиця 1.4.

Міжнародні мігранти, 1990-2020 рр.

Рік	Кількість мігрантів	Частка мігрантів від населення світу, %
1990	153,011,473	2,9%
1995	161,316,895	2,8%
2000	173,588,441	2,8%
2005	191,615,574	2,9%
2010	220,781,909	3,2%
2015	248,861,296	3,4%
2019	271,642,105	3,5%
2020	280, 598, 105	3,6%

Джерело: UN DESA, 2008, 2019a, 2019b[5].

Аналізуючи таблицю 1.4, можна зробити висновок, що кількість іммігрантів у світі з кожним роком поступово зростає. У 2000 р. кількість іммігрантів досягла 173,5 млн. осіб, що становило 2,8% населення світу. У 2005 р. кількість іммігрантів зросла більш ніж на 20 млн. осіб, збільшившись на 2,9%, досягнувши 191,6 млн. осіб, ставши одним мільйоном. У 2010 році кількість іммігрантів також зросла більш ніж на 20 мільйонів. У 2019 році ця кількість

досягла 271,6 мільйона, що еквівалентно 3,5% світового населення, тоді як у 2020 році кількість іммігрантів становить 11 мільйонів, що становить менше 0,1%. (Дивіться Додатки Г і Д для деталей).

Поточні дані показують, що більшість міжнародних мігрантів (79,6% або 190 мільйонів осіб) проживають у країнах із дуже високим індексом людського розвитку. Наприклад, ми бачимо, що всі 10 країн призначення (див. Додаток Е) є країнами з дуже високим ІЛР, а більшість решти також є країнами з дуже високим ІЛР. Поточні дані також підкреслюють, що більшість з перших 20 країн походження є країнами з високим або дуже високим ІЛР. До 2020 року країнами-джерелами залишаться країни із середнім ІЛР. Це також показано на малюнку 1.3 нижче. Це чітко підкреслює концентрацію міжнародних мігрантів у країнах із дуже високим ІЛР. Іншими словами, більш розвинені країни світу мають більше іммігрантів, тоді як середні та нижчі категорії ІЛР мають меншу кількість і відсоток іммігрантів.

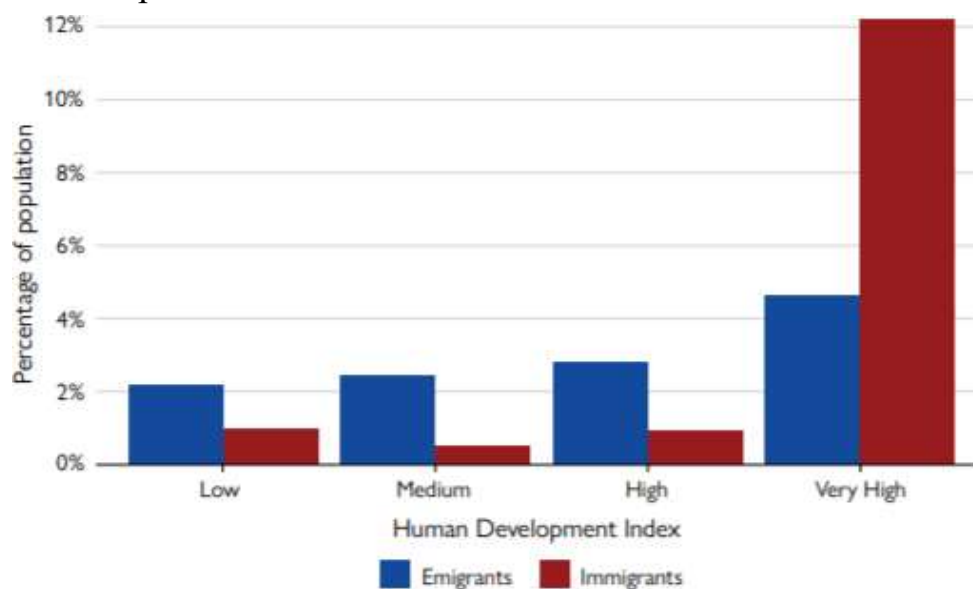
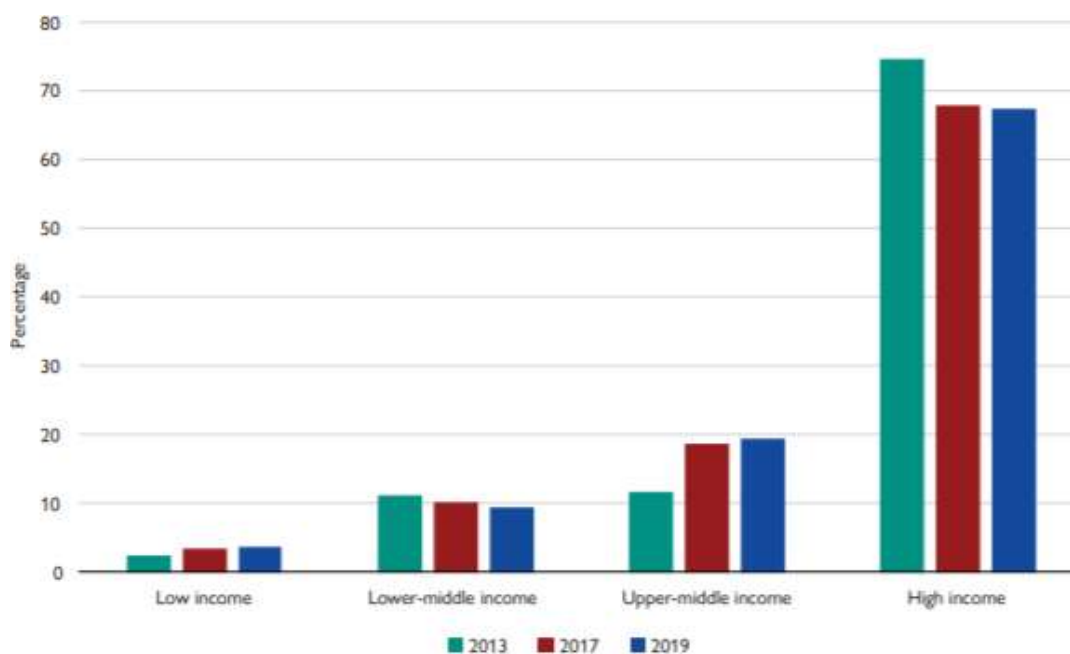

Рис. 1.3. Відсоток іммігрантів та іммігрантів за країнами проживання, % [10], згідно Індексу людського розвитку 2020.

У 2019 році 67% трудових мігрантів проживали в країнах з високим рівнем доходу, приблизно 113,9 мільйона. Ще 49 мільйонів трудових мігрантів (29%) живуть у країнах із середнім рівнем доходу, а 6,1 мільйона (3,6%) – у країнах із

низьким рівнем доходу. З 2013 по 2019 рік кількість трудових мігрантів у країнах з високим рівнем доходу скоротилася на 7,3 відсоткового пункту (з 74,7% до 67,4%), тоді як у країнах із рівнем доходу вище середнього – на 7,8 відсоткового пункту (з 11,7% до 3,9%). Збільшено. (Див. Малюнок 1.4). На цей очевидний зсув може вплинути економічне зростання в країнах із середнім рівнем доходу та/або зміни в правилах трудової імміграції в країнах із високим доходом. У країнах з низьким рівнем доходу (2,3%) і в країнах із доходом нижче середнього (1,4% і 2,2% відповідно) частка трудових мігрантів у загальній робочій силі досить мала, тоді як у країнах з високим рівнем доходу вона значно вища (18,2%).

Малюнок 1.4. Відсоток трудової міграції за рівнем доходу за країною призначення, 2013, 2017 та 2019 рр. [10].

Після дослідження ми можемо припустити, що кількість іммігрантів з кожним роком тільки зростатиме, але справа в тому, що більшість іммігрантів їдуть до держав, які мають ефективну імміграційну політику, і докладають чимало зусиль, щоб контролювати їх. Ми вживаємо всіх можливих заходів.

Міжнародна міграція є глобальним явищем, і більшість мігрантів припадає на невелику кількість країн. У 2020 році лише 20 країн прийняли дві третини всіх міжнародних мігрантів, а близько половини всіх міжнародних мігрантів проживали лише в 10 країнах. Найбільша кількість іммігрантів припадає на Сполучені Штати, які приймуть понад 51 мільйон іммігрантів у 2020 році, що становитиме близько 18% від загальної кількості іммігрантів у світі (рис. 1.5).

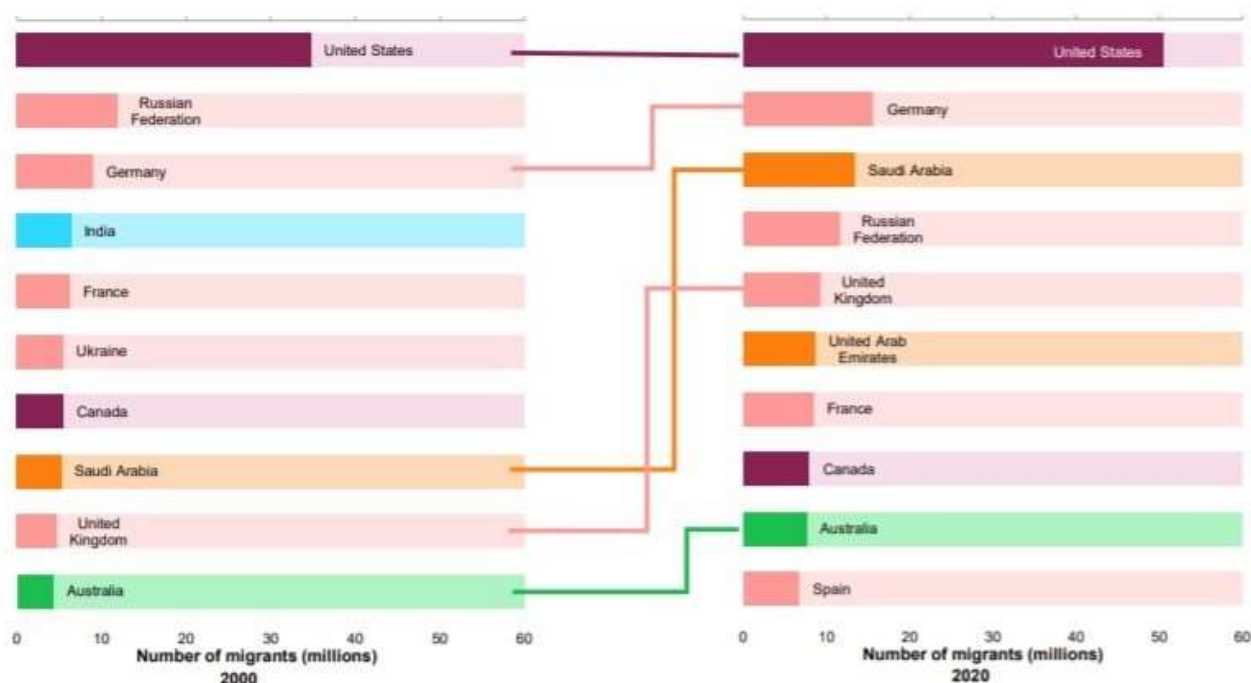

Рис. 1.5. «10 країн з найбільшою кількістю міжнародних мігрантів за регіонами в 2000 і 2020 роках»

Джерело: Звіт про міжнародну міграцію 2020 [5].

Другим і третім за величиною напрямками є Німеччина (16 мільйонів) і Саудівська Аравія (13 мільйонів), Російська Федерація з приблизно 12 мільйонами та Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії з 9 мільйонами.

З 20 найкращих місць для міжнародних мігрантів у 2020 році

Три країни є країнами з високим рівнем доходу або з доходом вище середнього. Європа — це країна чи регіон із найбільшою кількістю 20 країн чи регіонів.

Основний пункт призначення міжнародних мігрантів, за яким йдуть Північна Африка та Західна Азія. У період з 2000 по 2020 рік імміграція зросла в 179 країнах. Найбільше іммігрантів за цей період прийняли Німеччина, Іспанія, Саудівська Аравія, Об'єднані Арабські Емірати та США.

Висновки до розділу 1

Процес міжнародної трудової міграції став одним із найяскравіших проявів процесу економічної інтеграції різних країн, взаємозв'язку та взаємозалежності між країнами.

Однією з найважливіших і стимулюючих причин міжнародної міграції робочої сили є різниця в оплаті праці між країнами, різниця в рівні економічного розвитку кожної країни, різниця в рівні життя населення і продуктивності праці в кожній країні.

Події на міжнародних ринках праці відображаються в постійному збільшенні масштабів та інтенсивності процесів міжнародної міграції. Процес міжнародної міграції стає все більш глобальним, залучаючи населення з більшості країн. З поглибленим розвитком науково-технічного потенціалу, відтоком висококваліфікованих талантів до таких країн, як Німеччина, США, Франція та Канада, зарплати яких значно вищі, ніж в інших країнах, структурні зміни в міжнародній економіці викликають з новими типами та новими характеристиками міжнародних потоків трудових ресурсів Поява, моделі та тенденції постійно змінюються.

Сьогодні трудова міграція є дуже поширеним і важливим міграційним потоком, який соціально та економічно пов'язаний з розвитком ринку праці.

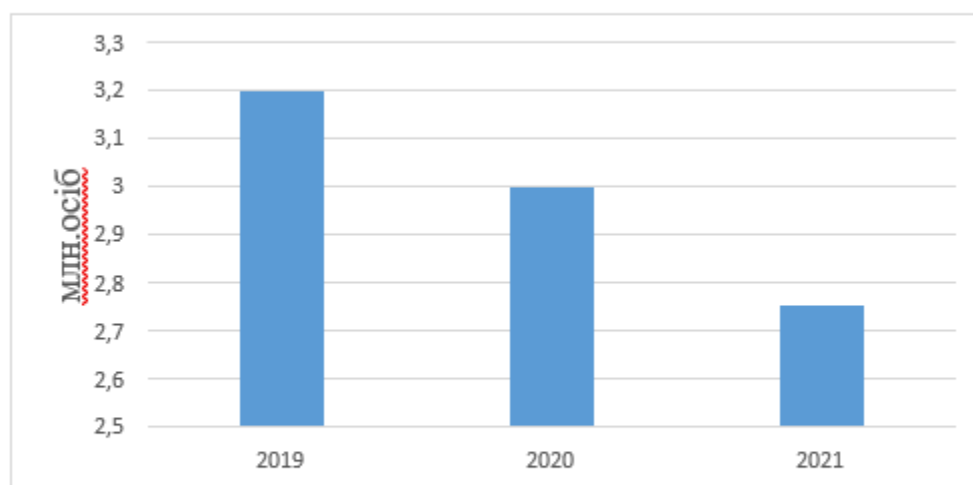
РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

2.1. Аналіз динаміки міграційних потоків в Україні та їх вплив на національний ринок праці

Сучасні політичні умови, економічна криза, війна сприяють зростанню мотивації працевлаштовуватися за кордоном, трансформації тимчасової міграції на постійну. Усе це призводить до втрати Україною багатьох мігрантів, до зменшення валютних надходження до державного бюджету від мігрантів. Недостатнє використання сильного економічного та інтелектуального потенціалу як старих, так і нових, тобто тих, що склалися внаслідок трудової міграції, діаспор, що здатні при умові належної державної підтримки та конструктивної співпраці бути провідниками інтересів України за кордоном, сприяти розвитку міжнародних торгово-економічних та культурних зв'язків[11].

За підсумками 2020 року Україна має додатній міграційний баланс. за даними голови Національного банку України, було близько 3 млн трудових мігрантів[25]. За минулий рік країну відвідало 435 280 тис. громадян, у той час як кількість емігрантів досягла 425 964 тис. чоловік [27]. Ці цифри можна порівняти з показниками 2019 року, коли було зафіксовано 576 032 тис. іммігрантів та 554 520 тис. осіб, що виїхали з країни. Поруч з тим, що збільшується кількість іноземців, які відвідують нашу країну все ж рівень

Графік 2. Кількість українських мігрантів, що займаються трудовою діяльністю закордоном [19].

емігрантів також продовжує рости [26, с.2-3].

За офіційними даними Міністерства соціальних справ, у 2019 році за кордон емігрувало 3,2 мільйона людей. У якийсь момент близько 7-9 мільйонів людей були переселені на сезонні роботи [31].

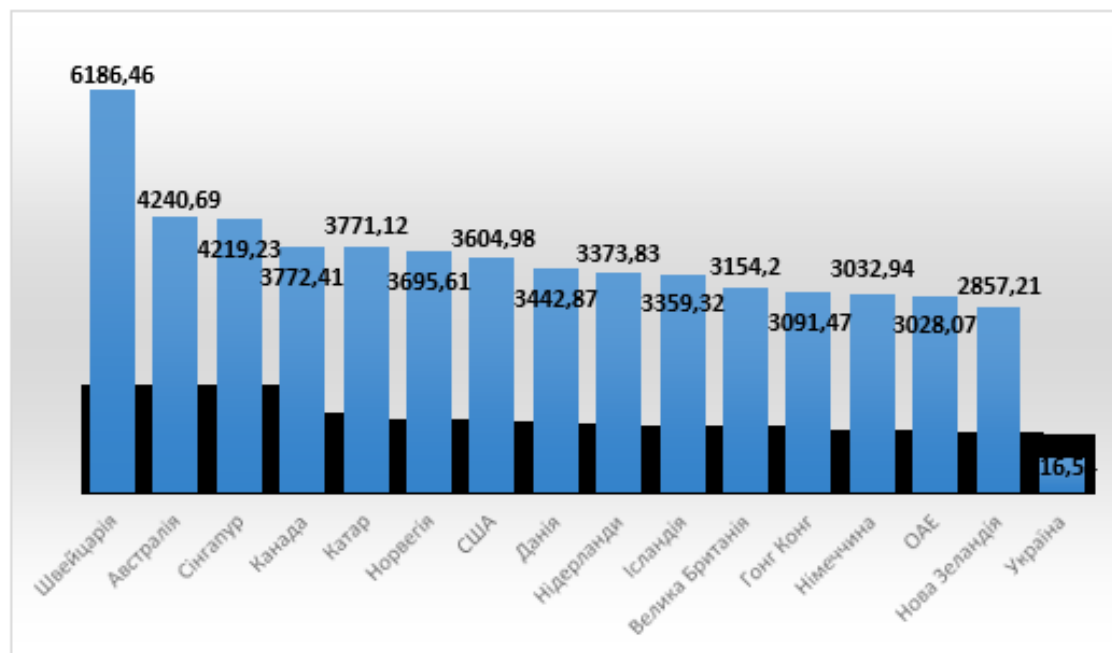
У 2020 році близько півмільйона людей повернулися додому через пандемію COVID-19. Більшість іммігрантів мають постійні дозволи на проживання, іноді є громадянами приймаючої країни, і більшість залишаються за кордоном. Однак масштаб повернення мігрантів не свідчить про масове переміщення. За прогнозом Інституту народонаселення та суспільства, до 2021 року кількість трудових мігрантів досягне 2,5-3 млн осіб [7].

Найчастіше люди віддають перевагу країнам ЄС, наприклад [32]:

1. Польща – 50%
2. Чехія – 11%
3. Німеччина – 9%
4. Литва – 2%

5. Словаччина – 1,5%

На мою думку, українці обирають саме ці країни саме через їхній вільний ринок, де кожен зможе знайти собі роботу з великою заробітною платнею, відповідно до своїх знань та навичок.

Графік.3. Рейтинг країн за середньою заробітною платою, (дол. США)[1].

Доцільно враховувати середні рівні заробітної плати в країнах, куди іммігранти, ймовірно, подорожуватимуть. Очолює список Швейцарія із середньою зарплатою 6186,46 доларів. Найбільше затребувані програмісти, юристи, лікарі, інженери, бухгалтери та інші талановиті іммігранти. Їхня місячна зарплата коливається від 80 000 до 15 000 доларів. ми. Друге місце займає Австралія із середньою зарплатою 4241 долар. Окрім страхування, логістики та фінансів, для українських іммігрантів відкриті ті ж галузі, що й у Швейцарії. Сінгапур приваблює іммігрантів, інженерів, економістів та архітекторів, які працюють в ІТ-індустрії. Середня зарплата в цій країні становить \$4000. ми. Україна посідає 69 місце (зі 106 країн) із середньою зарплатою 517 доларів.

У результаті багато країн, зацікавлених у залученні українських працівників, усунули багато бар'єрів для отримання дозволу на роботу для іноземців, у тому числі українців. Дефіцит робочої сили допомагає спростити процес найму та зменшити вимоги до роботи. Якщо кілька років тому роботодавці в Польщі, Чехії чи Словаччині здебільшого наймали досвідчених та кваліфікованих працівників (якщо не хотіли некваліфікованих працівників), то зараз вони працюють за власні кошти, навіть схильні погоджуватися на професійне навчання та перенавчання своїх однолітків. , протягом одного-двох місяців [2].

У 2020 році органи МВС видавали громадянам України дозволи на постійне проживання за кордоном. З них 2154 видано дорослим (без пенсіонерів), 645 дітям та 730 дітям. Пенсіонер. У 2020 році в Україну повернулися 1519 громадян, з них 1176 дорослих (без урахування пенсіонерів), 113 дітей та 230 пенсіонерів.

Найбільше посвідок на постійне проживання у 2020 році було видано в США – 908, Німеччині – 428, Литві – 646, Чехії – 241, Польщі – 210, Угорщині – 204 та Білорусі – 169.

Найбільше громадян України – США – 299, Росія – 228, Ізраїль – 259, Німеччина – 81, Молдова – 142, Казахстан – 71 та Білорусь – 63. Тобто напрямок повернення громадян України у 2020 році залишається таким же, як і у 2019 році [20].

З початку російського вторгнення понад 3,8 мільйона українців покинули країну та перетнули кордон із Польщею, Румунією, Молдовою, Угорщиною, Словаччиною та іншими сусідніми країнами. 3 березня країни-члени ЄС вперше погодилися задіяти Директиву про тимчасовий захист, щоб надати громадянам України прямий дозвіл на тимчасове проживання та працевлаштування. Участь у

ринку праці відіграє важливу роль в інтеграції. Зайнятість забезпечує економічну самодостатність і сприяє участі в соціальному та культурному житті країни перебування. Зростаючий попит на кваліфіковану робочу силу в ЄС і високий рівень відповідності українських біженців є відповідними передумовами для успішної реалізації цього процесу [36].

Недавнє дослідження Європейського бюро праці повідомило про серйозну нестачу в 28 професіях, які наразі становлять 14% робочої сили, зайнятої в ЄС [37]. Дефіцит спостерігається в таких галузях, як охорона здоров'я, математика, наука, інженерія та технології. Крім того, дефіцитними залишаються такі сектори, як роздрібна торгівля, будівництво, виробництво, транспорт і готельний бізнес. Ручна праця не зникне, але майбутнє вимагатиме більше цифрових, когнітивних і соціальних навичок. Ця тенденція матиме вирішальний вплив на інтеграцію українських біженців на ринок праці. Високий рівень освіти та професійної підготовки, досвід роботи та подібна культура та мислення дають вам легкий доступ до однієї з понад 3,9 мільйонів вакансій, які зараз розміщені на порталі EURES Європейською мережею служб зайнятості[36].

Полегшення входу на ринок праці традиційно було центральним напрямком політики інтеграції, а також важливо з огляду на обмежені економічні ресурси нових учасників. Роботодавці ЄС з оптимізмом дивляться на здатність ринку праці поглинати, оскільки 100 000 працівників у Словаччині та 500 000 працівників у Польщі можуть бути легко поглинені. Що стосується приватного сектора, то він дуже популярний серед багатьох роботодавців, які надають не тільки роботу, але й житло. Іноземні сайти працевлаштування, такі як Німеччина, пропонують тисячі робочих місць для українських іммігрантів, яким потрібні інженери та люди з аналізом даних і фінансовими навичками, а також надають операторів машин на сотні заводів по всій країні. Португалія також пропонує біженцям можливість вивчити мову. Відтік мігрантів із зруйнованої війною

України зростає, завдяки безкоштовним курсам підприємства переходять від роботи високого рівня інженерів до роздрібної торгівлі, а робочі місця на заводах поспішають забезпечити робочими місцями, щоб допомогти тим, хто переміщено внаслідок бойових дій, швидко знайти роботу та зайняти власну нестача робочої сили.

Завдяки правильній політиці інтеграції українських іммігрантів на ринок праці ЄС українці отримали захист і працевлаштування за дуже короткий період часу, оскільки уряд ЄС поступово пом'якшував візові вимоги.

У Німеччині, де є понад 300 тис. вакансій, група підприємців створила JobAidUkraine, щоб допомогти біженцям знайти роботу [38]. Україна відома своєю кваліфікованою робочою силою. 73% працівників мають не нижче середньої освіти. Країна має найбільший у Центральній та Східній Європі сектор технічної інженерії, де транснаціональні компанії, такі як Microsoft, Cisco та Google, передають свої роботи на аутсорсинг.

Потік українських біженців матиме позитивний вплив на Литву, яка стикається з гострою нестачею робочої сили через старіння країни, міграцію молодих людей до європейських країн для кращої освіти та роботи, а також зниження народжуваності. Ринок праці для заповнення вакансій. У Чехії також вітають приплив українців, особливо для компаній, які потребують працівників для тимчасових і сезонних робіт.

2.2. Соціально-економічні наслідки міграції кваліфікованих кадрів та її динаміка в Україні та світі

Інтеграція та прискорення процесу світової економічної глобалізації вплинуть на зростання та поглиблення міждержавної залежності. Світові тенденції свідчать про подальше зростання глобальної міграції населення, особливо висококваліфікованих спеціалістів. Адже глобалізація світових процесів, зникнення національних кордонів, поява міст із глобальним впливом — усе це створило умови для спрощення переміщень населення світу. Крім того, сучасні інформаційні та комунікаційні технології є простором, який створює мотивацію для людей досягати успіху або мінімізувати втрати. За таких зовнішніх умов світу та внутрішніх факторів кожної країни міграційний імпульс посилюватиметься і надовго стане однією з вирішальних тенденцій світового розвитку, особливо в політичній та економічній сферах [21, с.21]. .

Процес міграції впливає майже на всі аспекти суспільства: демографічні, етнічні, політичні та соціально-економічні умови як у країнах-донорах, так і в країнах-реципієнтах. Україна є основним донором робочої сили та реципієнтом іноземних трудових ресурсів. Можна зробити висновок, що вона бере активну участь у міжнародному міграційному процесі. Тому мені здається важливим оцінити та визначити позитивні та негативні наслідки міжнародної трудової міграції.

Одним із найважливіших факторів, що впливають на міжнародну мобільність робочої сили, що сприяє економічному розвитку країни, є грошові перекази від працівників за кордоном. Станом на 1 січня 2021 року в Україні була зареєстрована 41 система грошових переказів, 32 з яких створено резидентами та 9 — нерезидентами. Загалом у 2020 році за допомогою систем, створених резидентами та нерезидентами, було перераховано: В межах України — 255,2 млрд грн або 9489,6 млн дол. США (еквівалент) — 74,5% від загального обсягу грошових переказів. Україна — 2697,4 млн дол. США (еквівалент) — 21,1% від

загального обсягу грошових переказів. За межами України – 556,2 млн дол. США (еквівалент) – 4,4% від загального обсягу грошових переказів. У 2020 році Україна отримала майже в п'ять разів більше грошей через міжнародні системи грошових переказів, ніж відправила за кордон.

Рис. 2.1. Сума переказів, здійснених через системи коштів, млн дол. США [25].

Показники	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Приватні перекази (2.+3.)	6177	5370	5862	7019	7526	8537	6489	6959	7535	9264	11111	11921	11980	14076
1. Оплата праці	3629	3426	4046	4825	5542	6782	5183	5631	6731	9137	11494	12774	11738	13643
у тому числі:														
1.a. витрати мігрантів у країні перебування	573	543	638	762	876	1072	821	1313	1669	2404	2995	3203	2668	3219
1.b. податки у країні перебування	32	28	35	41	47	58	44	202	268	464	588	664	565	855
2. Чиста оплата праці (1. - 1.a - 1.b)	3024	2855	3373	4022	4619	5652	4318	4116	4794	6269	7911	8907	8505	9569
3. Приватні трансферти	3153	2515	2489	2997	2907	2885	2171	2843	2741	2995	3200	3014	3475	4507
у тому числі:														
Грошові перекази робітників, що працюють за кордоном більше року	2140	1843	1560	1890	1749	1531	1185	1013	906	996	872	934	1163	1914
Інші приватні трансферти	1013	872	929	1107	1158	1354	1006	1830	1835	1999	2328	2080	2312	2593
Довідково:														
Офіційні канали	5372	4657	5085	6056	6491	7377	5800	4336	4490	4838	5675	6040	7409	8134
у тому числі:														
заробітна плата, отримана з-за кордону	1128	1256	1321	1524	1772	2102	1680	1471	1608	1849	2345	2948	3757	4043
інші приватні перекази	4244	3401	3764	4532	4719	5275	3920	2865	2882	2989	3330	3092	3652	4091
- через коррахунки банків	2147	1576	1638	1728	1506	1191	730	534	537	742	1075	864	958	934
- через міжнародні платіжні системи	2097	1825	2126	2804	3213	4084	3190	2331	2345	2247	2255	2228	2694	3157
Неформальні канали	805	713	777	963	1035	1160	889	2623	3045	4426	5436	5881	4571	5942
Обсяги грошових переказів у % до ВВП	3,4	4,6	4,1	4,1	4,1	4,5	4,8	7,6	8,1	8,2	8,5	7,7	7,7	7,0

Рис. 2.2. Динаміка обсягів приватних грошових переказів в Україну, млн дол. США [24].

У 2021 році міжнародні особисті перекази в Україну сягнуть 14,076 млрд доларів США (рис. 2.2), що на 25,4% більше, ніж у січні-грудні 2020 року (11,98 млрд доларів США). За даними Нацбанку, у грудні надходження в Україну склали \$1343 млн, що на 12,6% більше, ніж за аналогічний період минулого року (\$1193 млн). У своїй статистиці НБУ враховує надходження грошей в Україну офіційними та неофіційними каналами. За 12 місяців 2021 року неофіційними каналами в Україну було переведено \$6,89 млрд. Це на \$2,319 млрд більше, ніж за аналогічний період минулого року (\$4,571 млрд). Таким чином, грошові перекази в 2021 році перевищать загальний 2020 рік (11,98 мільярда доларів) і загальний дохід у 2019 році (11,921 мільярда доларів). З січня по листопад Україна отримала 13,922 мільярда доларів. Це на 29% більше, ніж за аналогічний період минулого року (\$10 787 млн)[3].

Міграція робочої сили та приплив грошових переказів мігрантів мали значний вплив на економіку України. Грошові перекази складають понад 7% ВВП і значно покращують добробут сімей іммігрантів. За оцінками, грошові перекази збільшують внутрішній дохід домогосподарства приблизно на 12%. Це в першу чергу допомагає збільшити приватне споживання, але мало сприяє інвестиціям. Українські домогосподарства витрачають близько двох третин своїх споживчих витрат на вітчизняні товари та послуги, тому споживчий попит, створений через грошові перекази, додає майже 3% до ВВП.

За результатами 2021 року найбільше трудових переказів в Україну матиме Польща (\$4,7 млрд), за нею йдуть США (\$1,5 млрд) і Велика Британія (\$900 млн). Минулого року 73,1% коштів, отриманих через офіційні канали, були номіновані в доларах США, 25,3% в євро, решта в інших валютах[24].

Країни	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021	
	млн. дол. США	у % до загальної обсягу	млн. дол. США	у % до загальної обсягу	млн. дол. США	у % до загальної обсягу	млн. дол. США	у % до загальної обсягу	млн. дол. США	у % до загальної обсягу	млн. дол. США	у % до загальної обсягу	млн. дол. США	у % до загальної обсягу
Надходження у тому числі:	6959	100,0	7535	100,0	8264	100,0	11111	100,0	11921	100,0	11980	100,0	14076	100,0
Польща	1329	19,1	1891	25,2	3116	37,7	3549	31,9	3558	29,8	3330	27,8	4705	33,4
США	516	7,4	576	7,6	679	8,2	679	6,1	984	8,3	1220	10,2	1481	10,6
Сполучене Королівство	245	3,5	259	3,4	311	3,8	304	2,7	621	5,2	1013	8,5	988	7,0
Ніска Республіка	214	3,1	377	5,0	435	5,3	946	8,5	1113	9,3	824	6,9	877	6,2
росія	1835	26,4	1395	18,5	1292	15,6	9391	84,6	1295	10,8	953	8,0	776	5,5
Німеччина	270	3,9	291	3,9	315	3,8	428	3,8	452	3,8	513	4,3	628	4,5
Італія	250	3,6	412	5,5	447	5,4	452	4,1	495	4,2	475	3,9	490	3,5
КНР	245	3,5	249	3,3	285	3,4	341	3,1	391	3,3	414	3,4	440	3,1
Ізраїль	150	2,1	171	2,3	202	2,4	337	3,0	351	2,9	361	3,0	422	3,0
Турція	131	1,9	179	2,4	178	2,1	191	1,7	195	1,6	195	1,6	207	1,5
Найорієнти	87	1,2	71	0,9	96	1,2	123	1,1	127	1,1	182	1,5	203	1,4
Об'єднані Арабські Емірати	82	1,2	83	1,1	126	1,5	153	1,4	135	1,1	145	1,2	152	1,1
Сингапур	75	1,1	73	1,0	104	1,3	129	1,2	120	1,0	131	1,1	148	1,1
Канада	87	1,2	73	1,0	78	0,9	87	0,8	95	0,8	111	0,9	113	0,8
Іспанія	81	1,2	95	1,3	85	1,0	88	0,8	88	0,7	95	0,8	102	0,7
Туреччина	44	0,6	57	0,8	85	1,0	106	1,0	79	0,7	83	0,7	87	0,6
Швейцарія	82	1,2	83	1,1	86	1,0	89	0,8	88	0,7	95	0,8	88	0,6
Португалія	43	0,6	48	0,6	52	0,6	57	0,5	60	0,5	67	0,6	72	0,5
Норвегія	38	0,5	42	0,6	52	0,6	55	0,5	60	0,5	68	0,6	83	0,6
Великі острови (Браз.)	35	0,5	35	0,5	55	0,7	157	1,4	182	1,5	187	1,6	43	0,3
Інші країни	952	13,7	1010	13,4	1127	13,8	1420	12,7	1470	12,3	1648	13,8	1961	13,9
Джерело:														
Крім того:	3152	45,3	3995	53,0	5296	64,1	6756	60,8	7127	59,8	6822	57,0	8660	61,5
Крім СНП	1907	27,4	1533	20,3	1448	17,5	1260	11,3	1397	11,7	1012	8,4	826	5,9

Рис. 2.3. Обсяги приватних грошових переказів в Україну за основними країнами
Джерело: НБУ [24].

За даними Світового банку, у 2020 році Сполучені Штати були найбільшою країною грошових переказів, надіславши близько 68 мільярдів доларів, за ними йдуть Об'єднані Арабські Емірати (44 мільярди доларів) і Саудівська Аравія (36 мільярдів доларів) (рис. 2.4). Серед країн із середнім рівнем доходу Росія є важливою країною грошових переказів (21 мільярд доларів) через велику кількість мігрантів з Європи та Центральної Азії, тоді як Китай несе частину відповідальності за виплати мігрантам. Він мав величезний відтік (16 мільярдів доларів) через суму вкраденого. люди, які працюють у транснаціональних компаніях.

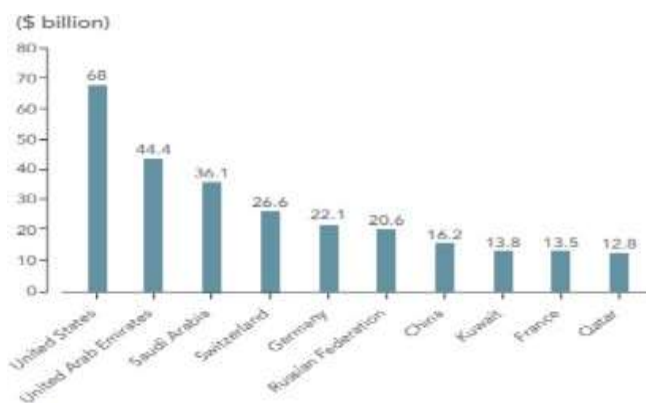

Рисунок 2.4. Зовнішні грошові перекази від основних країн-відправників[6].

На жаль, грошові перекази мігрантів є компенсацією державних коштів, витрачених на підготовку фахівців, і не можуть повною мірою вважатися фактором економічного розвитку країни.

Приплив грошових переказів мігрантів позитивно впливає на мікро- та макроекономічну стабільність, фінансову та банківську системи та фінансові ринки. Більше половини довгострокових мігрантів, або 53% домогосподарств, мають банківські рахунки в Україні, 44% короткострокових мігрантів і 21% домогосподарств не мають. Негативні наслідки грошових переказів пов'язані зі збільшенням імпорту, вищою інфляцією, нижчими стимулами до зайнятості в Україні та збільшенням нерівності [23].

Грошові перекази спричиняють вигоди та витрати для економіки країн, з яких відправляють мігрантів. Серед їхніх незаперечних переваг – покращення добробуту сімей іммігрантів, виведення багатьох із них із бідності та забезпечення страхування від шоків у доходах. Це особливо важливо в соціально-економічному контексті багатьох країн з низьким рівнем доходу, де соціальні послуги, пенсійне забезпечення, страхування та фінансові ринки часто неадекватні або недостатньо розвинені. Крім того, оскільки грошові перекази

можна використовувати дешевше в країнах, що розвиваються, є також перевага в тому, що купівельна спроможність насправді вища в країнах, що розвиваються.

Грошові перекази в достатній кількості часто допомагають зменшити економічну нестабільність у країні-одержувачі. Існує два основні фактори, які впливають на суму грошових переказів трудових мігрантів. З одного боку, мігранти хочуть, щоб сім'ї, які надсилали грошові перекази, отримували компенсацію за виїзд з рідного міста. З іншого боку, сума грошових переказів залежить від економічного циклу країни, де працюють іммігранти можливості працевлаштування та заробітної плати.

Грошові перекази служать неофіційною системою соціального захисту або страхування, яка може подолати бідність і надати сім'ям іммігрантів так необхідну допомогу у важкі часи в їхніх країнах. Ситуація може бути іншою в країнах, де тимчасова або сезонна міграція поширена і де попит на іноземних працівників і потік грошових переказів значною мірою залежать від економічних умов приймаючої країни[4].

Що стосується впливу імміграції на безробіття, кілька досліджень показали, що імміграція зменшує безробіття в країнах, що відправляють. Існує аргумент, що багато трудових мігрантів походять з безробітних або були замінені ними. Однак здатність замінити іммігрантів безробітними обмежена невідповідністю кваліфікації.

Хоча експати не користуються державними послугами у своїй країні походження, вони не сплачують податки на працю чи внески на соціальне страхування у своїй країні. Крім того, імміграція посилює вікову залежність у країні походження, оскільки більшість іммігрантів – молоді люди працездатного віку [4].

Деякі вчені вважають одним із позитивних наслідків трудової міграції зниження напруги на ринку праці країни. Аналіз рівня безробіття в країнах світу показує, що немає зв'язку між рівнем зайнятості та кількістю міжнародних мігрантів.

Таблиця 2.1.

Рівень безробіття країн-реципієнтів трудових мігрантів

Австралія	5,165
Австрія	4,487
Бельгія	5,361
Канада	5,658
Чехія	2,014
Німеччина	3,139
Італія	9,951
Польща	3,278
Словаччина	6,536
Словенія	4,444
Сполучені Штати Америки	3,667

*Розроблено автором за Джерелом [7].

Зокрема, Італія, Німеччина та Україна повинні розглядатися як як постачальники, так і як отримувачі іноземних працівників. Люди мігрують з цих країн не через високий рівень безробіття, а через низькі зарплати, відсутність кар'єрних можливостей і погані умови праці, частково через це.

Без імміграції іноземних працівників рівень безробіття в Україні ще через рік був би в 1,5-2 рази вищим за реальний показник [23]. Зростання підприємництва

сприяє підвищенню рівня зайнятості населення, оскільки іммігранти створюють нові робочі місця та заробляють достатньо грошей за кордоном, щоб повернутися на батьківщину та відкрити власний бізнес. Масштабна трудова міграція також має негативні наслідки, такі як брак відповідної кваліфікації праці в певних секторах. Трудова міграція має не лише економічний вплив на іммігрантів, а й соціальний вплив. Наприклад, жити з іншим мисленням, відчувати культуру іншої країни, повернути людей, які демонструють демократичну поведінку, більш лояльні та толерантні, дотримуються правил оподаткування та страхових виплат тощо.

У більш економічно розвинених країнах більша увага приділяється вдосконаленню навичок мігрантів, прищепленню їм поваги до праці та поведінки в ринковій економіці, включаючи захист прав та обов'язків мігрантів.

Якщо робота законна і вимагає високої кваліфікації, принаймні іммігранти мають достатню кваліфікацію, щоб виправдати ці очікування. Але, на жаль, більшість українців – 65% – працюють за кордоном без відповідних документів, а 66% іммігрантів працюють без належної кваліфікації. Близько 30% українських працівників працюють за кордоном на кваліфікованих роботах. У той же час трохи більше третини іммігрантів працюють на низькокваліфікованих роботах або взагалі не потребують навичок. У випадку України, якщо якісні іммігранти рідко працюють на низькокваліфікованих роботах, вони частіше працюють за кордоном[22].

Отже, позитивні та негативні результати можна виразити у вигляді таблиці 2.2.

Таблиця 2.2.

Позитивні та негативні наслідки міграційних процесів

Позитивні наслідки	Негативні наслідки
Надходження коштів в країну	Втрата найпродуктивнішої частини власної робочої сили(фахівців, науковців, медиків, молоді)

	Продовження Таблиці 2.2
Послаблення напруги на ринку праці	Втрата кваліфікації більшості трудових мігрантів, які працюють не за спеціальністю
Можливість реалізувати свої здібності	Отримання мігрантами громадянства країни міграції, що погіршує демографічну ситуацію;
Зменшення рівня безробіття	Ризик потрапляння в ситуацію торгівлі людьми
Покращення рівня життя сімей мігрантів	Розпад сімей, проблема соціального «сирітства»

*Розроблено автором

Міграція часто має численні наслідки для мігрантів та їхніх сімей, а також для країн і територій, які їх приймають. Іммігранти, в принципі, можуть отримувати вищу заробітну плату (насамперед тому, що вони мають ширший і ширший доступ до високооплачуваної роботи). Це дозволяє їм краще задовольняти власні потреби та допомагати своїм близьким. Грошові перекази, які отримують сім'ї іммігрантів, використовуються не лише для поточного проживання та житла, але й для інвестицій у такі сфери, як освіта, житло та бізнес. Іммігранти набувають ширшого спектру навичок і знань, нового досвіду, виходять на нові, більш розвинені та більш конкурентоспроможні ринки праці, знайомляться з новими людьми та спілкуються в різних середовищах, їхня духовність визначається їхньою комунікабельністю, толерантністю та національністю та отримують підвищення. Знайомство з іншими способами та стандартами життя. У результаті іммігранти отримують новий і цінний

досвід, навіть якщо їхні спроби мігрувати в іншу країну зазнають невдачі. Немає сумніву, що повне перерахування наслідків імміграції – це переваги спілкування та сучасного життя в демократичному суспільстві. Роботи, що вимагають кваліфікації [22].

2.3. Шляхи удосконалення та вирішення проблеми трудової міграції в Україні

Сьогодні міжнародну трудову міграцію можна пояснити як складне явище, яке впливає на розвиток суспільства в цілому, включаючи демографію, економіку, державні відносини, політику, державні відносини. Можна зробити висновок, що дедалі більша частка населення становить охопленої міграцією та дедалі більшої її ролі в суспільному житті. Для ефективного управління міграційним процесом на макро- та мікроекономічному та політичному рівнях важливого значення набуває аналіз основних закономірностей його розвитку в умовах глобалізації світової економіки. Але перед цим я хотів би окремо зупинитися на проблемах міграції, з якими стикаються як країни-донори, так і країни-реципієнти.

У зв'язку з міграційним процесом, описаним у розділі 1 та пункті 2.1 цієї роботи, основними викликами міграції для країн-донорів є, головним чином, робоча сила та освіта, а саме молодь, молоді спеціалісти та професіонали, щоб стимулювати їхню участь. Збільшення масштабів закордонної міграції. Серед них поступово зростає кількість мігрантів, які неофіційно працевлаштовані за кордоном, і більшість з них мають бажання працювати за кордоном, а також є тимчасові мігранти, які не повертаються до рідних міст навіть за умови отримання знань. також виклик. , досвід, навички. Будинки. Така ситуація може мати негативний вплив на населення та економіку. Зростаючий розмір і тривалість імміграції за кордон неминуче послабить зв'язки з батьківщиною і зрештою призведе до втрати частини робочої сили та інтелектуального потенціалу.

Виклики для приймаючих країн: конкуренція за високооплачувану роботу серед корінних жителів та іммігрантів країни, посилення навантаження на соціальні, демографічні та расові системи, освіта, науковий і науковий сектори

економіки країни, конфлікт. , мітинги і страйки.

Тому важливо законодавчо закріпити імміграційну політику, щоб запобігти ризикам, пов'язаним із посиленням сучасних імміграційних процесів.

Значний вплив на міграційний процес мала воєнна ситуація в Україні. Відтак багато співвітчизників хочуть виїхати за кордон. Погіршення економічної ситуації призводить до зростання безробіття, зростання бідності та трудової міграції. Через таку ситуацію кількість іноземців, які приїжджають в Україну, зменшилася вдвічі порівняно з довоєнним періодом. У результаті погіршилася економічна ситуація, Україна стала менш привабливою для іноземних іммігрантів, знизився рівень життя.

Коронавірус короткостроково вплинув на трудову мобільність, а європейським компаніям українці все ще потрібні. Але зі спрощенням карантинних обмежень, багатьма країнами, які знімають обмеження на поїздки, і багатьма підприємствами, які вже відновлюють роботу, ми можемо з упевненістю сказати, що значна частина плавучого населення повернулася до роботи.

Міграція робочої сили з України матиме як позитивні, так і негативні наслідки для української економіки. Зараз трудова міграція становить більше, ніж іноземні інвестиції у вигляді грошових переказів, причому, за оцінками експертів, грошові перекази становлять понад 8% ВВП країни. Водночас вакансії на українському ринку праці є, реальний дефіцит вже відчувається в окремих галузях і буде явно зростати.

За даними Міжнародної організації з міграції, більшість якісних трудових мігрантів – це українці з країн Південно-Східної Європи. Тож це головна загроза для України, яка стрімко втрачає освічених і кваліфікованих спеціалістів. Крім того, кваліфіковані трудові мігранти часто займаються діяльністю, для якої вони

не кваліфіковані, і з часом втрачають навички, що завдає шкоди самому населенню. З Українські емігранти з вищою освітою Один із високоосвічених людей. Ось чому ми повинні терміново вирішити проблему відтоку мізків і плинності робочої сили, щоб запобігти більшим проблемам у майбутньому. Точних даних щодо населення України та кількості трудових мігрантів з України немає. Точної інформації про те, скільки українців працює за кордоном, немає. За даними Міністерства соціальних справ, у 2019 році переїхало 3,2 мільйона працівників. Сім-дев'ять мільйонів людей мігрують під час сезонної праці. При цьому 11 311 осіб отримали постійне місце проживання за кордоном, а 1 996 повернулися до Китаю.

За даними НБУ, у 2020 році трудових мігрантів було близько 3 мільйонів [25]. Майже півмільйона українців повернулися додому через спалах пандемії Covid-19. ЄС заклав усе під час карантину, і багато людей, особливо мігранти, втратили роботу та були змушені повернутися.

Торік на постійне місце проживання з країни виїхало 3259 українців. Пандемія зменшила цю кількість.

Інститут народонаселення та суспільства повідомляє, що кількість трудових мігрантів у 2021 році становитиме від 2,5 до 3 мільйонів. На мою думку, Covid-19 змусив велику кількість людей відкласти імміграцію на невизначений термін. Зараз значно складніше знайти роботу, яка б дозволяла жити і проживати за кордоном постійно[31].

Більшість українців, які хочуть виїхати за кордон, вважають, що якщо Україна почне стійке економічне зростання, вони повернуться (26,1%).

Водночас 14,1% населення хочуть виїхати з України назавжди (табл. 2.3).

Таблиця 2.3.

«Орієнтовний бажаний період перебування за кордоном тих українців, які планують виїхати з України»

Період, на який українці прагнуть виїхати за кордон	Частка українців, які бажають виїхати за кордон, %
До того часу, коли в Україні не розпочнеться стійке економічне зростання	26,1
Сезонні роботи за кордоном	15,4
Назавжди	14,1
Прагнення заробити гроші для того, щоб в подальшому відкрити власну справу	12,8
Отримати нові знання та досвід і повернутися на Україну	9,3
Поки не закінчиться війна	2,9
Інше	0,4
Важко сказати	19,0

Джерело: Міграційні тенденції в Україні: безпековий аспект УДК 314.7:351.746:477 [14].

Аналізуючи цю таблицю, можна сказати, що безпосередніх і потенційних загроз для української держави багато, оскільки люди готові виїхати за кордон надовго. вперед

Одним із ключових завдань держави є мотивація фахівців працювати в

Україні, а не за кордоном і, насамперед, забезпечити цим фахівцям зарплату, яка відповідає світовим стандартам. Слід також звернути увагу на покращення загальних економічних, політичних і соціальних умов нації з метою забезпечення належного добробуту її громадян.

Для вирішення проблеми трудової міграції в Україні пропоную такі рішення.

- Завершення переліку пріоритетних галузей економіки України відповідно до Національної стратегії міграційної політики України до 2025 року.

- Визначити структуру, кількість та відповідні характеристики якісної робочої сили та потенційної робочої сили переміщених осіб в Україні.

- розробка та реалізація програм адаптації, залучення та інтеграції іноземців та внутрішніх мігрантів з метою задоволення потреб розвитку пріоритетних галузей економіки України;

Такі рішення проблеми трудової міграції сприяють соціально-економічному розвитку країни, заохочують людей працювати в Україні та стимулюють повернення іноземних працівників на батьківщину.

Що стосується внутрішнього регулювання міжнародної міграції, то одним із ключових кроків у вдосконаленні системи є не перешкоджати трудовій міграції. Важливим чинником є розвиток та вдосконалення законодавчої бази регулювання імміграції, а саме Закону України «Про переміщення іноземних працівників» та Стратегії національної міграційної політики України.

Доцільно було б створити статистичну базу інформації, в тому числі щодо розміру та структури потоків мігрантів в Україну та з України. Такі відомства, як Національна міграційна служба, Національна служба зайнятості та Державна прикордонна служба, зобов'язані регулярно збирати дані та подавати звіти про

кількість і якість своєї робочої сили.

На мою думку, зменшення потоку українських іммігрантів мало б позитивний вплив на соціально-економічний розвиток України. Тобто більше працівників, більша заробітна плата, допомагає вийти з біди. Військово-політична криза.

Для зниження ризику нелегальної імміграції з України необхідно розробити єдину інформаційну систему про умови та правила легального працевлаштування за кордоном, ризики, пов'язані зі зміною місця проживання та роботи, особливості імміграційного законодавства. Країна приймання. Для збільшення масштабу та частки легальних грошових переказів можна спростити механізм приватних грошових переказів з-за кордону, щоб зменшити витрати на переказ і підвищити фінансову грамотність одержувачів і переказів коштів. При розробці дозвільної системи для в'їзду іноземців на територію України слід надавати перевагу висококваліфікованому персоналу та професійним представникам, виходячи з потреб українського ринку праці щодо рівня імміграційної кваліфікації. Дефіцит на українському ринку праці. Пропонується вдосконалити українську систему вищої освіти, щоб сприяти участі іноземних студентів[35].

12 липня 2017 року Рада Міністрів України видала розпорядження.

«Про затвердження Стратегії національної міграційної політики України до 2025 року» [29].

Цілями Національної міграційної стратегії є прискорення соціально-економічного розвитку, позитивний вплив на національну інтеграцію та безпеку, задоволення економічних потреб у робочій силі, а також формулювання та впровадження національної імміграційної політики, яка сприяє соціально-економічному розвитку. Дотримуватися міжнародних стандартів і зобов'язань України та

наблизити політику та закони України до стандартів ЄС.

Напрямок стратегії виконання такий:

- Зменшення адміністративних перешкод громадянським свободам в Україні.
- Запровадження системи ідентифікації населення для спрощення оформлення ідентифікаційних документів.
- Зменшити залежність від надання медичних і державних послуг, зменшити комунальні рахунки, що сплачуються окремим пунктам реєстрації, і зменшити кількість реєстрацій.

Використання біометричних проїзних документів має підвищити рівень безпеки подорожей, зменшити нерегулярні поїздки та збільшити шанси на боротьбу зі злочинністю [35].

Національні правила пересування осіб, які мають на це право, не повинні обмежуватися впровадженням заходів політики мобільності. Крім того, держава зобов'язана підвищувати економічний рівень і соціальний захист громадян, створювати можливості працевлаштування з конкурентоспроможним рівнем заробітної плати з метою запобігання відтоку мізків.

Освітня мобільність і відтік мізків є передумовами для відтоку талантів, молодих спеціалістів і студентів, тому важливим кроком є вдосконалення системи регулювання освіти, покращення якості надання цих послуг та покращення якості надання цих послуг. Належні умови праці та вакансії

Деякі країни модернізували свої освітні програми відповідно до умов ринку праці. Ці пропозиції також можуть привернути приплив іноземних студентів. Це форма додаткового доходу держави, платежі іноземців за надання освітніх послуг.

На завершення ми можемо запропонувати шляхи подальшого вдосконалення

вітчизняної системи регулювання міжнародної міграції кваліфікованих осіб в Україні.

1. Удосконалення Закону України про імміграцію іноземних працівників та Національної стратегії міграційної політики України до 2025 року.

2. Створити статистичну базу для інформації, у тому числі щодо розміру та структури потоків мігрантів в Україну та з України.

3. Уніфікована інформація про умови та правила легального працевлаштування за кордоном, ризики, пов'язані зі зміною місця проживання та роботи, особливості імміграційного законодавства приймаючої країни з метою мінімізації тіньової імміграції з України, розробити систему.

4. Спрощення механізму переказу закордонних фондів прямих інвестицій допоможе зменшити вартість переказів коштів і підвищити фінансову грамотність одержувачів і платників.

5. Удосконалення системи контролю за вищою освітою

Висновки до розділу 2

Аналіз Розділу 2 свідчить про те, що процес міграції впливає майже на всі аспекти суспільства: демографічні, етнічні, політичні та соціально-економічні умови як у країнах-донорах, так і в країнах-реципієнтах. Україна є основним донором робочої сили та реципієнтом іноземних трудових ресурсів. Можна зробити висновок, що вона брала активну участь у міжнародному міграційному процесі. Протягом останніх років, за даними Держстату, Україна зберігає позитивне імміграційне сальдо.

Світові тенденції свідчать про подальше зростання мобільності населення планети, особливо переміщення висококваліфікованих фахівців. Одним із найважливіших факторів, що впливають на міжнародну трудову міграцію, є грошові перекази працівників за кордоном, які сприяють економічному розвитку країн. Ці імміграційні потоки позитивно впливають на мікро- та макроекономічну стабільність, фінансову та банківську системи та валютні ринки. Крім того, трудова міграція має як соціальний, так і економічний вплив на іммігрантів.

Внутрішнє регулювання переміщення персоналу не повинно обмежуватися виконанням заходів імміграційної політики. Крім того, держави зобов'язані підвищувати рівень економічного та соціального захисту своїх громадян, створювати можливості працевлаштування з конкурентоспроможним рівнем заробітної плати та запобігати відтоку найкращих талантів.

Сьогодні міжнародну трудову міграцію можна пояснити як складне явище, яке впливає на розвиток суспільства в цілому, включаючи демографію, економіку, державні відносини, політику, державні відносини. Можна зробити висновок, що частка населення, охопленого міграцією, становить зростає і зростає його роль у суспільному житті.

ВИСНОВКИ

Процес міжнародної трудової міграції, який торкається майже кожної країни світу, все ще привертає увагу численних науковців, науковців та міжнародних організацій і потребує регулювання та цілеспрямованості на регіональному, національному та міжнародному рівнях. Міграція є одним із найбільш помітних ознак економічної інтеграції між країнами, що призводить до посилення взаємозв'язку та взаємозалежності між країнами.

Україна є основним донором робочої сили та реципієнтом іноземних трудових ресурсів. Можна зробити висновок, що вона бере активну участь у міжнародному міграційному процесі. Якщо держави не врегулюють це питання в майбутньому, імміграційні потоки зростуть, що означає втрату людського капіталу та зниження конкурентоспроможності. За даними Міжнародної організації з міграції (МОМ), проаналізувавши кілька статистичних звітів, можна сказати, що близько 3 мільйонів українців працюватимуть за кордоном у 2020-2021 роках. До 2021 року кількість іммігрантів перевищить 281 мільйон, що становитиме 3,6% населення світу.

Інтенсивне використання технологічного потенціалу, відтік висококваліфікованої робочої сили до країн із значно вищим рівнем оплати праці, таких як Німеччина, США, Франція, Канада, Італія та Іспанія порівняно з іншими країнами. Таким чином, структурні зміни міжнародної економіки призводять до появи нових типів і характеристик міжнародної міграції робочої сили, що спричиняє зміни в її характері та тенденціях. У 2021 році загальна кількість іммігрантів перевищить 281 млн, а за даними Інституту народонаселення та суспільства кількість трудових іммігрантів в Україні становитиме від 2,5 до 3 млн. Польща, Чехія, Німеччина, Литва та Словаччина є країнами перебування української робочої сили.

Світові тенденції свідчать про подальше зростання мобільності населення

планети, особливо переміщення висококваліфікованих фахівців. Адже глобалізація світових процесів, зникнення національних кордонів, поява міст із глобальним впливом – усе це створило умови, які полегшують пересування людей у світі. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології – це простір, який створює динаміку в русі людей з метою успіху чи зменшення втрат.

Економічний спад, війни, низький рівень життя та соціальний захист є основними причинами процесу міжнародної міграції не лише у світі, а й в Україні. Це змушує людей мігрувати та шукати кращого життя. Бо їхня країна не має достатнього рівня добробуту. Національна імміграційна політика повинна приділяти більше уваги формуванню механізмів стимулювання для зменшення кількості виїздів з країни та подолання несприятливих факторів, що впливають на рівень життя та добробут людей.

Міжнародна міграція впливає не лише на суспільства, що приймають, але й на суспільства, які надають мігрантів. Найбільш очевидним з них є соціальний вплив. З економічної точки зору, іммігранти зменшують пропозицію на ринку праці, тим самим пропонуючи іммігрантам можливість отримати роботу та заробітну плату, яку вони хочуть. Водночас, однак, передача знань послабила технологічний потенціал країни. Тобто сповільнилося наукове та соціально-економічне зростання.

З огляду на наслідки української трудової міграції, як пояснюється в цій статті, питання, яким чином Україна може адаптувати свою політику для збільшення виплат і зменшення витрат, пов'язаних з масовим відтоком працівників, є особливо актуальним. Дослідження трудової міграції починається з підкреслення переваг взаємодії з діаспорою та інвестування в мігрантів, особливо кваліфікованих мігрантів, щоб заохотити їх повернутися до рідних країн. Переваги включають повернення навичок, передачу технічних та управлінських знань. Повернення додому також може призвести до значних заощаджень. Згідно

з дослідженням Міжнародної організації з міграції (2016), українські мігранти накопичували за кордоном заощадження, які більш ніж удвічі перевищували суму своїх грошових переказів.

На жаль, безпосередніх і потенційних загроз від війни в українській державі багато, оскільки населення готове виїхати з країни на тривалий період часу. Тому одним із важливих завдань держави є заохочення фахівців працювати в Україні, а не за кордоном і, насамперед, забезпечити відповідність заробітної плати цих фахівців міжнародним стандартам. Слід також звернути увагу на покращення загальних економічних, політичних і соціальних умов нації з метою забезпечення належного добробуту її громадян. Тому вдосконалення переліку пріоритетних галузей економіки України, визначення структури, кількості та відповідних характеристик високоякісної робочої сили та переміщених працівників України, розробка, реалізація та залучення планів адаптації. Зовнішня та внутрішня імміграція для задоволення потреб розвитку пріоритетних сфер потреб економіки України. Крім спеціальних програм, пропонується створити більш привабливе бізнес-середовище. Це, безсумнівно, допоможе полегшити повернення трудових мігрантів і стимулюватиме інвестиції в економіку. В Україні це вимагає більш ефективних державних інституцій, посилення антикорупційних зусиль, реформ у таких сферах, як ринок землі та судова система, а також покращення інфраструктури. Підвищена задоволеність місцевими зручностями, здоров'ям, освітою, житлом, навколишнім середовищем, дорогами та транспортом також може збільшити ймовірність того, що люди повернуться з-за кордону або залишаться в країні.

Національна імміграційна політика повинна бути спрямована на усунення негативних факторів, що впливають на рівень життя громадян, і повинна створювати стимули для мінімізації кількості людей, які бажають залишити свої домівки. Рекомендується підвищити конкурентоспроможність країни на світовому ринку, запровадити систему захисту та підтримки закордонних

українців, розробка та реалізація програм адаптації, залучення та інтеграції іноземних та внутрішніх іммігрантів має відповідати потребам розвитку пріоритетних сфер України. українська економіка. Необхідно створити єдину інформаційну систему збору статистичної інформації про розміри та структуру імміграції в Україну та з України, а також про умови та правила легального працевлаштування за кордоном.

Досвід інших країн показує, що процес міжнародної міграції має найменший негативний і найбільш позитивний економічний вплив у регіонах із належною імміграційною політикою..

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Average Monthly Net Salary (After Tax) (Salaries And Financing) by City. URL: https://www.numbeo.com/cost-of-living/prices_by_country.jsp?%20displayCurrency=USD&itemId=105
2. Economics and Sociology. Libanova, E. (2019). Labour migration from Ukraine: Key features, drivers and impact. Economics and Sociology, 12(1), 313-328. doi:10.14254/2071-789X.2019/12-1/19. Режим доступу - https://www.economics-sociology.eu/files/19_673_Libanova.pdf
3. Financial club, Грошові перекази в Україну перевищили 15 млрд. дол.. URL: <https://finclub.net/ua/news/hroshovi-perekazy-v-ukrainu-torik-perevyshchyly-usd15-mlrd.html>
4. The Impact of Labour Migration on the Ukrainian Economy. Режим доступу - https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/economy-finance/dp123_en.pdf
5. International Migration Report 2020: Highlights // United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division, 2020. [Електронний ресурс]. Режим доступу – <https://www.un.org/en/desa/international-migration-2020-highlights>
6. Migration and Development Brief 35, World Bank Group, KNOMAD. URL: https://www.knomad.org/sites/default/files/2021-11/Migration_Brief%2035_1.pdf
7. OECD DATA, Unemployment rate. URL: <https://data.oecd.org/unemp/unemployment-rate.htm>
8. Ravenstein E. The Laws of Migration // Journal of the Statistical Society, 1885. № 46. P. 167–235.
9. Report, Global Migration Indicators 2021, IOM, un migration. [Електронний ресурс]. Режим доступу – https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global-Migration-Indicators-2021_0.pdf

10. World Migration Report 2022, IOM, un migration. [Електронний ресурс]. Режим доступу – <https://publications.iom.int/books/world-migration-report-2022>
11. Аналіз міграції висококваліфікованих кадрів і міграційної політики України Фогел Х.Є., ГО «Агенція Європейських Інновацій». [Електронний ресурс] - <https://www.civic-synergy.org.ua/wp-content/uploads/2018/04/Analiz-migratsiyi-i-migratsijnoyi-polityky-Ukrayiny.pdf>
12. Бараник З.П. Інтелектуальна міграція як об'єкт статистичного дослідження / З.П. Бараник, Романенко І.О. // Ефективна економіка. – 2014. – №6. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3096>.
13. Визначення та класифікації міграцій: наближення до операційних понять, Ольга Ровенчак. [Електронний ресурс]. Режим доступу – <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/8810/11Rovenchak.pdf?sequence=1>
14. Міграційні тенденції в Україні: безпековий аспект, УДК 314.7:351.746:477. URL: [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2019-01\(21\)/8.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2019-01(21)/8.pdf)
15. Міжнародна економіка Д. Лук'яненко, А. Поручник, Я. Столярчук, с.368-369, с.383
16. Міжнародна Термінологія у Сфері Міграції українсько-англійський тлумачний словник. [Електронний ресурс]. Режим доступу - http://iom.org.ua/sites/default/files/iom_migration_glossary_color.pdf
17. Міжнародна трудова міграція: причини виникнення та наслідки, Мозоль А.П. [Електронний ресурс]. Режим доступу – http://elar.naiau.kiev.ua/bitstream/123456789/5709/1/КРИМІНОЛОГІЧНА%20ТЕОРИЯ%20І%20%201%20ч_p081-084.pdf
18. Міжнародний ринок праці та система регулювання трудових відносин. [Електронний ресурс]. Режим доступу - https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/185137/mod_resource/content/1/Лекція%209.pdf

19. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua>
20. Моніторинг міграційної ситуації та змін у сфері управління міграцією та кордонами. [Електронний ресурс]. Режим доступу - https://dmsu.gov.ua/assets/files/mig_profil/migprofil_2020.pdf
21. Монографія «СУЧАСНІ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ У СВІТІ ТА УКРАЇНІ» [Електронний ресурс]. Режим доступу – <http://jmonographs.donnu.edu.ua/article/viewFile/7720/7720>
22. Населення України. Трудова еміграція в Україні / ред. рада: Е. М. Лібанова, О. В. Позняк, О. А. Малиновська. Київ: Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України, 2010. 233 с.
23. Національна академія наук . Українське суспільство та : міграційни вимір. Національна доповідь. [Електронний ресурс]. Режим доступу - http://www.nas.gov.ua/text/pdfNews/migration_national_report_main_results.pdf
24. Національний банк України, доповідь «Грошові перекази». URL: https://bank.gov.ua/files/ES/Perekaz_y.pdf
25. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/>
26. Основні міграційні тенденції сучасної України О. А. Сомик, М. А. Наумова. УДК 331.556.
27. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. [Електронний ресурс]. Режим доступу – www.ukrstat.gov.ua.
28. Передрій О. С. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Вид. 4-те., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 263 с
29. Про схвалення Стратегії державної міграційної політики України на період до 2025 року [Електронний ресурс] : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 лип. 2017 р. № 482-р – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/482-2017-%D1%80>.

30. П'ятковська О. Р. Методологічні засади дослідження міжнародної трудової міграції з позицій країни-донора, О. Р. П'ятковська // Зб. наук. пр. ХКТЕІ : серія "Економічні науки", 2013 - № 6. - С. 411-421.
31. Трудова міграція: скільки українців працювали за кордоном в 2019–2021 роках. Слово і Діло. Аналітичний портал. 2021. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2021/03/18/infografika/suspilstvo/trudovamihracziya-skilky-ukrayincziv-pracyuvaly-kordonom-2019-2021-rokax>
32. ТСН, на заробітки до Європи: які країни відчинені для українців в умовах нової хвилі коронавірусу. URL: <https://tsn.ua/ukrayina/ye-roбота-v-yaki-krayini-yidut-ukrayinci-ta-de-u-yevropi-chekayut-na-zarobitchan-v-umovah-novoyi-hvili-koronavirusu-1743283.html>
33. Хикс Дж. Стоимость и капитал / [пер. с англ. Дж. Хикс]. – М. : Прогресс, Универс. – 1993. – 488 с.
34. Цапенко И.П. (2017). Регионализация миграционных процессов. Контуры глобальных трансформаций: политика, экономика, право, 10 (4). 70- 85. DOI: 10.23932/2542-0240-2017-10-4-70-85
35. Шляхи удосконалення системи державного регулювання міжнародної міграції кваліфікованих кадрів в Україні, Костенніков Д.М.. [Електронний ресурс]. Режим доступу – <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/conf/2019-1/doc/1/1-18.pdf>
36. <https://www.pragueprocess.eu/images/Commentary-Hofmann-Martin-UKR.pdf> 37. <https://www.ela.europa.eu/en/media/725>
38. <https://www.jobaidukraine.com/>